

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Nos vero Interpretationem Rufini inpraesentiarum quidem omittimus, quippe quae verius paraphrasis sit quam versio. Ipsum vero Canonem, prout à trecentis illis Episcopis promulgatus est, proponentes, explicare consuevimus.

« Sic igitur habet Canon sextus. τὰ ἀρχαιῶν ἐν κρατεῖται, τὰ ἐν αἰγύπτῳ ἔτι δὲ ἐν ἀλεξανδρείᾳ ἐπίσκοποι, πάντως τῶν ἐκ τῆς πλῆθους ἐκείνης, ἐπεὶ οὗτοι τῆς ἰσχυρῆς ἐκείνης ἐστὶν ἰσχυροὶ ἔτι καὶ τῶν ἀντιόχειαν ἔτι ἄλλας ἰσαρχίας, τὰ ἀποδοῦναι αὐτοῖς, ἢ ἐκκλησίαις καὶ δόξαι ἢ ἀποδοῦναι ἐκείνοι, ὅτι ἐὰν τις χυμῆς ἢ ἰσχυρῆς μετροπολίτου γένῃ ἐπίσκοπος, ἢ τοιοῦτον ἢ μὴ ἀλλὰ σύνδοσιν ὡς ἐστὶν μὴ δεῖν ἢ ἐπίσκοπον. Quae verba Dionysius Exiguus ita Latine vertit. Antiqua consuetudo servetur per Aegyptum, Libyam & Pentapolim, ut Alexandrinus Episcopus horum omnium habeat potestatem: quia & urbis Romae Episcopo parilis mos est. Similiter autem & apud Antiochiam ceterasque Provincias suis privilegia serventur Ecclesiis. Illud autem generaliter clarum est, quod si quis praeter Metropolitanam sententiam fuerit factus Episcopus, hunc magna Synodus definivit Episcopum esse non oportere.

CAPUT II.

Uo praecipue in hoc Canone notanda sunt. Primum est hic agi de Patriarchis. Alterum est non de sola ordinatione hic agi, sed de omni jure Patriarchico. Ac prius quidem illud ita demonstrari potest. Patres Concilii Niceni, cum Ecclesiarum quieti prospicerent, in Canone quarto sanxerunt, quo ritu celebranda essent Episcoporum electiones, easque à Metropolitanis Episcopis confirmari voluerunt. Cum igitur potestas Metropolitanorum in capite illo quarto abunde stabilita esset, quid opus erat rursus in sexto de Metropolitanis dicere. Profsus inanis ac superflua esset haec repetitio, quae in viros tam graves cadere non potest. Praeterea in hoc capite sexto agitur de Episcopis, qui regunt Diocesis, non autem de his, qui regunt unicam Provinciam. Atqui Metropolitanam unam duntaxat Provinciam regunt. Singuli enim praesunt Episcopis suae Provinciae. Patriarchae vero Diocesis, id est multas simul junctas Provincias administrant, & subiectos sibi habent multos Metropolitanos. De his ergo intelligendus est hic Canon, non de simplicibus Metropolitanis. Alioqui manca atque imperfecta esset constitutio Patrum Nicenorum. Cum enim Episcoporum ordinationi abunde prospexissent, quam à Metropolitanis confirmari sanxerunt, restabat ut de Metropolitanorum ipsorum ordinatione statuerent. Id autem diserte faciunt hoc Canone 6. illos à Patriarchis ordinari jubentes, qui sunt Metropolitanam Metropolitanorum. Ita omnino intelligenda sunt haec verba Canonis nostri. Illud autem generaliter clarum est, quod si quis praeter Metropolitanam sententiam fuerit factus Episcopus, hunc magna Synodus definivit Episcopum esse non oportere.

A se non oportere. Certe Joannes Zonaras Metropolitanos hae loco interpretatur Patriarchas, qui sunt majores Metropolitanam. Nam cum Alexandria Metropolis sit totius Aegypti, & cum Antiochia à veteribus dicta sit Metropolis totius Orientis, Episcopi illarum civitatum, Metropolitanam jure dici possunt. Cumque Patriarcharum nomen nondum usurpari cepisset, pro Patriarchis Niceni Patres Metropolitanos videntur posuisse.

CAPUT III.

Omnes certe, tam antiqui quam recentiores, qui ante Launoium scripsere, Canonem hunc de Patriarchis intellexerunt. Primum enim Innocentius Papa in epistola ad Alexandrum, hunc Nicenum Canonem ita intellexit: ait si quidem Antiochenam Ecclesiam à Nicenis Patriarchis hoc decreto, non supra unam Provinciam, sed supra suam Diocesis esse constitutam. Deinde addit Antiochenum Episcopum Metropolitanos praecipuo quodam jure ordinare solitum esse, ex auctoritate scilicet hujus Canonis Niceni. Atqui ista soli conveniunt Patriarchis. Hi enim soli Diocesis habent, & Metropolitanos ordinant, ut infra videbimus.

Innocentio accedit Hieronymus in epistola ad Pammachium de erroribus Joannis Hierosolymitani, ita scribens. Tu qui regulas quaris Ecclesiasticas, & Niceni Concilii Canonibus uteris, & alienos clericos, & cum suis Episcopis commorantes tibi interis usurpare, responde mihi, ad Alexandrinum Episcopum Palestina quid pertinet? Ni fallor, hoc ibi decernitur, ut Palestina Metropolis Casarea sit, & totius Orientis Antiochia. Aut igitur ad Casariensem Episcopum referre debueras, cui spreta communi tua communicare nos noveras: aut si procul expetendum iudicium erat, Antiochiam potius litera dirigenda. Fatetur Launoius, sextum Canonem Niceni Concilii hic ab Hieronymo designari. Cum ergo dicat Hieronymus, Antiochenum Episcopum ex decreto illius Canonis, habuisse jus in Ecclesia Palestina, idque supra Metropolitanum Episcopum, de Patriarchis eum Canonem intellexerit necesse est; Patriarchae enim erant supra Metropolitanos, & quasi Metropolitanam Metropolitanorum, ut supra dixi. Unde etiam Hieronymus, tam Antiochenum, quam Casariensem Episcopum ibidem vocat Metropolitanum, sic enim subjungit: Sed novi cur Casariam, cur Antiochiam nolueris mittere. Sciebas quid fugeres, quid vitares. Ma uisti occupatis auribus molestiam facere, quam debitum Metropolitanam tuo honorem reddere. Recte ergo Petrus de Marca observavit, Canonem sextum Niceni Concilii de Patriarchis, & de Patriarchico jure intellectum esse ab Hieronymo.

Praeterea Joannes Scholasticus, qui regnante Justiniano Patriarcha fuit Constantinopolensis, in collectione Canonum nuper Parisiis edita, sextum hunc Canonem de Patriarchis intelligit. Nam in primo titulo collectionis suae, qui